

An aerial photograph of a village. On the left, a large brick church with a grey dome and a bell tower is visible. The church is surrounded by green trees and a small cemetery. To the right of the church, a residential area with various houses and solar panels on the roofs is shown. A large yellow circle is overlaid on the center of the image, containing the text 'DORPSVISIE BERLT SUM' and 'Leefbaar en toekomstbestendig'.

: DORPSVISIE BERLT SUM

Leefbaar en toekomstbestendig

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord **3**

DEEL A: Visie en ambities **4**

Visiekaart **4**

Proces **6**

Wandeling door Berltsum in 2030 **7**

Ambitie **9**

DEEL B: Dorpsvisie Berltsum **10**

1. Kwaliteit van wonen en
woonomgeving in Berltsum **12**

2. Ondernemend Berltsum **18**

3. Berltsum Bereikbaar **22**

4. Natuurlijk Berltsum **26**

5. Berltsum Vitaal en veerkrachtig **30**

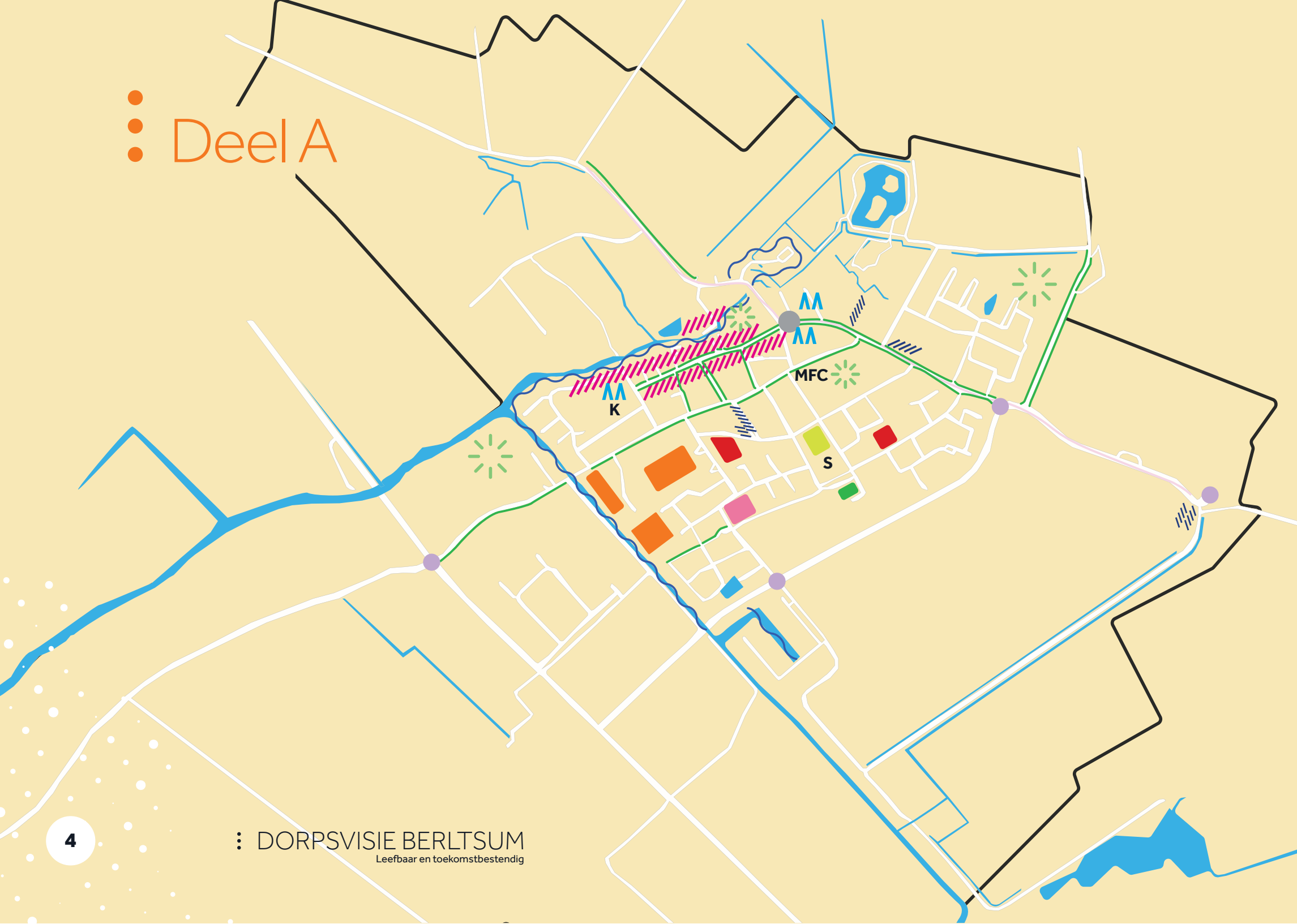
6. Duurzaam Berltsum **34**

*"Zittend op een bankje bij de nieuwe haven beseffen we ons,
Berltsum is uniek en daar mogen we trots op zijn!"*

Met een aantal vrijwilligers is vanuit Stichting Berlikumer Belangen enthousiast aangevangen met het schrijven van de dorpsvisie 2020-2030 voor ons mooie dorp. Uiteraard hebben we dit niet enkel gedaan op basis van de inzichten van onszelf maar hebben wij daarvoor op verschillende momenten kunnen putten uit de inbreng van onze mede dorpsbewoners. Uiteindelijk heeft dit geresulteerd in het document wat nu voor u ligt. Als Stichting Berlikumer Belangen en de werkgroep hopen wij dat deze visie bij kan dragen in het verwezenlijken van de plannen en ambities die wij als dorp onszelf stellen. Om ons dorp in 2030 daar te krijgen waar wij het graag zouden zien rekenen wij op u allen om dit waar te maken. De visie schetst een beeld, de invulling is aan ons allemaal. Verenigingen, bedrijven, stichtingen, individuele inwoners, wijken, buurten samen vormen Berlikum laten we dus ook samen Berlikum vormen.

●
● Deel A

LEGENDA

Cultuurhistorisch waardevolle dorpskern

Ruimte voor nieuwe (vormen) bedrijvigheid

Behouden open ruimte

Ruimte voor woningbouw, starters/ouderen

Herbestemming/herinrichting veilingterrein

Meer biodiversiteit, geveltuintjes etc.

Zoekgebied toepassing aquathermie

Herinrichting It Skil

Nieuwe locatie Poiesz

Entree: o.a. rotonde eigen/herkenbaar Berltsum

Upgrade speeltuin

Beweegpark

Cultuurhistorisch waardevolle structuur

Rijksmonument

K

Koepelkerk

S

Brede school

MFC

Multifunctioneel Centrum

PROCES

Halverwege 2020 is de werkgroep Dorpsvisie gevormd en is gewerkt aan een plan van aanpak. Eén van de onderdelen in het proces is de interactieve digitale dorpsavond in combinatie met de enquête geweest. De enquête is digitaal verspreid via mail, dorpskrant en website. De informatie uit de digitale bijeenkomst en resultaten uit de enquête zijn gezamenlijk met andere informatie (bijvoorbeeld uit gemeentelijke beleidsstukken) verwerkt tot een concept dorpsvisie. Dit eerste concept is vervolgens voorgelegd aan dorpsbelang en aan het dorp tijdens een digitale bijeenkomst. Daarna is het concept uitgewerkt tot definitief document.

WANDELING DOOR BERLTSUM IN 2030

We wandelen vanaf de rotonde aan de zuidzijde richting het dorp. Het glastuinbouwgebied is één van de kenmerken van Berltsum. Het gebied is verbonden met het dorp door de levering van warmte aan het warmtenet van het dorp, producten die lokaal verkrijgbaar zijn en de werknemers die er werken. De bedrijfsgebouwen langs de Bitgumerdyk zijn ingevuld met bedrijven die daar alle lange tijd zitten of hebben nieuwe functies gekregen die passen bij de lokale bedrijvigheid.

De entree van de bebouwde kom is herkenbaar door de historische lijnen van de voormalige ligging aan de Middelsee. Verder over de Bitgumerdyk komen we langs de voormalige bedrijfspanden van Siderius, hier heeft een ontwikkeling op het gebied van wonen en kleinschalige bedrijvigheid plaatsgevonden. Het is goed geïntegreerd in de omgeving. Ook de bedrijfspanden verderop aan de Bitgumerdyk (voorheen Keunst&Kids) hebben

een transformatie ondergaan, waardoor ruimte is voor startende bedrijven. Dan zijn we aangekomen op It Skil. Dit is het plein waaraan verschillende horecafuncties een plek hebben: voor de toeristen maar ook zeker voor de Berltsumers! Zowel overdag, 's avonds en 's nachts in de weekenden is er vertier voor jong en oud. Het plein heeft een transformatie ondergaan met meer groen, de gebouwen zijn opgeknapt en ogen toegankelijk. Het is een samenhangend gebied.

Als we verder lopen door de Buorren zijn verhalen en foto's van de historische panden via een app te vinden. In het voormalige Piipskoft is een kunstatelier annex theehuis gevestigd. De woningen langs de vaarten (Buorren - Tichelersdyk) worden verwarmd middels aquathermie.

Op het voormalige veilingterrein waar we vervolgens aankomen is een haven met strand aangelegd. Er zijn laadpalen om elektrisch

vervoer op te laden. Boven het restaurant en winkels zijn appartementen voor jongeren. Ook is er een museum/loket waar toeristen informatie over de geschiedenis en het huidige verhaal van het tuinbouwdorp Berltsum kunnen vinden. Tevens zijn er digitale routes beschikbaar om langs de (historische) herkenningspunten te wandelen, fietsen of varen. Er worden verderop nieuwe woningen voor gezinnen gebouwd: Berltsum is in 2030 nog steeds een groeiend en bloeiend dorp! Vrijgekomen gronden en panden door realisatie van MFC en Brede school hebben nieuwe functies gekregen, er zijn levensloopgeschikte woningen toegevoegd, een grotere supermarkt, er is ruimte voor startende ondernemers, plek voor de jeugd om te ontmoeten, veel groene open plekken waar ruimte is om te bewegen worden drukbezocht en de flora en fauna is divers.

Van het veilingterrein steken we over naar het bedrijventerrein, naast de gevestigde bedrijven is er ruimte gecreëerd voor kleinschalige bedrijfsruimten. Daar vinden startende ondernemers elkaar. We eindigen via de Kleasterdyk bij de Gernierswei waar het aangelegde fietspad veelvuldig gebruikt wordt door zowel dagelijks als toeristisch fietsverkeer.

*"Zittend op een bankje bij de
nieuwe haven beseffen we ons,
Berltsum is uniek en daar
mogen we trots op zijn!"*

AMBITIE

Berltsum, leefbaar en toekomstbestendig! In 2030 is Berltsum klein genoeg om je thuis te voelen. En groot genoeg om veel voorzieningen in de benen te kunnen houden: winkels, huisarts, dorps huis, sporthal, speeltuinen, kinderdagverblijf, fysiotherapeut, scholen, kerk, horecagelegenheden en ouderenzorg. Het verenigingsleven bloeit door de centrale en actieve rol van het MFC It Stedhûs. Bijna iedereen in het dorp is wel lid van een of meerdere verenigingen op het gebied van sport, cultuur, speeltuinen, evenementen, zorg, toneel, buurtactiviteiten, historie of energie. Dit betekent dat ook veel mensen vrijwillig in de weer zijn. Berltsum leeft!

Sterke punten van Berltsum zijn de rust, het groen en de ruimte. Een compact dorp met daaromheen weidse vergezichten en veel fiets- en wandelpaden. Rond Berltsum beleef je het platteland. Berltsum draagt haar steentje bij in de vergroting van de biodiversiteit door verbeterde verbinding van water en groene gebieden. Het dorp kan zich aanpassen aan het veranderende klimaat, er is ruimte om water op te vangen en te benutten bij droogte en extra groen om hittestress te voorkomen. Met de fiets, auto of het openbaar vervoer ben je zo in Leeuwarden of Franeker. Kortom, het beste van twee werelden!

Deel B

Aan de hand van een zestal onderwerpen is de ambitie voor Berltsum 2030 beschreven. Per onderwerp wordt de ambitie in actiepunten samengevat.

Het gaat om de volgende zes onderwerpen.

1. KWALITEIT VAN WONEN EN WOONOMGEVING IN BERLTSUM

In Berltsum kan iedereen die hier wil wonen een fijn (t)huis vinden, dat betaalbaar, duurzaam en passend bij de levensfase is. We willen de identiteit van het dorp benutten en versterken door de ruimtelijke kwaliteit op orde te krijgen en te houden. De openbare ruimte is dan ook schoon, net en veilig. Lege plekken zijn opgevuld, al dan niet met woningbouw, daarnaast willen we leegstand voorkomen en verpaupering tegengaan.

1. KWALITEIT VAN WONEN EN WOONOMGEVING IN BERLTSUM

BEHOEFTE - BESTAAND AANBOD WONINGEN

Van de Berltsumers die de enquête hebben ingevuld, woont 90% met plezier in Berltsum en heeft 10% plannen om Berltsum te verlaten. Uit de enquête blijkt dat er een diverse vraag aan woningen is. Daarnaast is gebleken uit contact met woningcorporatie Noordwest Fryslân, dat de zoekduur voor huurwoningen oploopt door de grote druk op de woningmarkt. Ook met de toenemende vergrijzing (meer ouderen die ook steeds ouder worden) neemt de vraag om zorggeschikte woningen toe, waarbij wanneer nodig zorg kan worden geleverd. Fidesta heeft recent een aantal woningen van WonenNWF overgenomen en biedt daar permanente zorg aan. Bij grotere behoefte kan dit aantal uitgebreid worden.

In de Peiling onder dorpsbewoners in 2020 is de onderstaande behoefte aan huur- of koopwoningen aangegeven (in volgorde van meest genoemd):

1. Starters
2. Ouderen
3. Gezinnen
4. Eenpersoonshuishoudens

Waarbij de volgende woningtypen benoemd werden als gewenst:

- Rijwoningen
- Appartementen
- Woon werk locaties
- Vrijstaande woningen
- Wonen met zorg
- Kleinschalig wonen
- Woongroep

1. KWALITEIT VAN WONEN EN WOONOMGEVING IN BERLTSUM

Berltsum komt in de woonvisie Waadhoeke 2020 - 2030 naar voren als het enige dorp in de gemeente dat zowel qua aantal inwoners en qua aantal huishoudens nog groeit. Gezien de gemiddelde leeftijd van de inwoners van Berltsum is het een jonge kern. Er zijn veel voorzieningen, het ligt op fietsafstand van Leeuwarden en Franeker en is ook met de auto en openbaar vervoer goed bereikbaar. Op basis van deze eigenschappen zien wij voor de komende jaren een groeipotentie. Dit wordt mede veroorzaakt door de coronapandemie, waardoor de druk op de woningmarkt in Friesland is toegenomen. Mensen kunnen op grotere afstand van hun werk wonen vanwege het gedeeltelijk thuiswerken. Doordat Berltsum nog voldoende inbreidingsruimte heeft binnen het bestaand bebouwd gebied zien wij hier kansen om woningen toe te voegen.

Deze potentie willen we komende jaren omzetten in plannen op onder andere het Veilingterrein. Dit is nodig, gezien het feit dat

op De Pôlle bijna alle kavels verkocht zijn en ook de Wettertûn ondertussen volgebouwd is.

Op dit moment wordt er al gewerkt aan een plan voor tien kleinere woningen op het terrein van voormalig OBS Lyts Libben. Het plan is gericht op de doelgroep ouderen.

AMBITIE: Passend bij de woonbehoefte en groei van het dorp uitbreiding van het aantal wooneenheden binnen de bebouwde kom.

LEGE PLEKKEN - INBREIDING

Door de realisatie van de Brede school en sloop van de veilinggebouwen zijn lege plekken in het dorp ontstaan. De realisatie van het MFC It Stedhus brengt met zich mee dat er

1. KWALITEIT VAN WONEN EN WOONOMGEVING IN BERLTSUM

meer gebouwen/plekken vrijkomen. Er is vooral behoefte om het Veilingterrein een andere invulling te geven. Daar kom je het dorp zowel over het water als over de weg binnen. De huidige uitstraling wordt als storend ervaren.

Uit de enquête zijn diverse wensen gekomen voor nieuwe functies, zoals een skatepark, klimpark/survivalparcours, bloementuin, beachvolleybalveld, pannakooi, etc.. Daarnaast hebben we als dorp diverse opgaven, zoals klimaatadaptatie, vergroten biodiversiteit.

AMBITIE: We willen de lege plekken benutten om deze wensen en opgaven een plek in het dorp te geven. Een en ander is afhankelijk van financiële en planologische mogelijkheden.

DUURZAAM RUIMTEGEBRUIK

We gaan zorgvuldig met onze ruimte om. Het streven hierin is dat inbreiding voor uitbreiding gaat. Dit komt de leefbaarheid van het dorp ten goede. Tegelijkertijd hebben een aantal open ruimten in het dorp ook grote meerwaarde voor de ruimtelijke kwaliteit, deze willen we behouden (zie kaart uit vorige dorpsvisie).

Bij elk initiatief buiten de bebouwde kom wordt afgewogen of de gewenste uitbreiding van bebouwing noodzakelijk is, dit sluit ook aan bij het beleid van de gemeente Waadhoeke. Vanaf 2022 vindt minimale uitbreiding van de bebouwde kom plaats. Bestaande bebouwing wordt waar mogelijk en wanneer nodig multifunctioneel benut voor de gewenste functies.

AMBITIE: Voor nieuwe functies wordt ruimte gezocht binnen het bestaande bebouwde gebied, dit kan door herbestemming, door inbreiding of bijvoorbeeld functiemenging.

1. KWALITEIT VAN WONEN EN WOONOMGEVING IN BERLTSUM

KWALITEIT VAN DE BESTAANDE BEBOUWING

Inwoners van Berltsum geven de kwaliteit van de bebouwing gemiddeld een 6,6. Wij vinden dat dit cijfer wel wat omhoog kan en hebben de ambitie om er een 8 van te maken.

Het is belangrijk voor de beleving en uitstraling van Berltsum om de kwaliteit van de bestaande bebouwing op peil te houden. De historische dorpskern is hier voor een groot deel bepalend in. Het gaat dan om de panden aan de Buorren, de Hôfsleane en tussenliggende straten. Ook moeten we oog hebben voor de bebouwing uit de jaren '60 - '70. Deze woningen zijn vanuit de architectonische waarde, slechte energetische kwaliteit en hedendaagse wooneisen minder aantrekkelijk. We moeten voorkomen dat er verpaupering ontstaat door leegstand, slecht onderhoud.

Een nette openbare ruimte die zowel overdag als 's nachts veilig is, helpt daar aan mee. In de enquête is aangegeven dat sommige inwoners zich op bepaalde plekken niet veilig voelen, daar willen we aan werken.

De identiteit van ons dorp wordt deels bepaald door de kwaliteit van de bebouwing. Voor toeristen kan dit een trekker zijn! Zo kunnen we bijvoorbeeld meer aandacht geven aan de bijzondere panden in ons dorp. In het onderdeel Berltsum Natuurlijk gaan we hier verder op in.

AMBITIE: We willen de ruimtelijke kwaliteit van de bestaande bebouwing verbeteren. We willen mogelijkheden bieden voor het opknappen van verouderde panden en plekken in het dorp.

1. KWALITEIT VAN WONEN EN WOONOMGEVING IN BERLTSUM

ACTIEPUNTEN KWALITEIT VAN WONEN EN WOONOMGEVING

HOE WILLEN WE DAT BEREIKEN?

- We gaan in gesprek met de gemeente Waadhoeke over de wensen van Berlikum ten opzichte van de woonvisie Waadhoeke 2020 - 2030 die is uitgebracht.
- We gaan ook met de gemeente in gesprek over de mogelijkheden voor tijdelijke en permante invullingen van lege plekken in het dorp.
- Samen met de gemeente gaan we kijken naar plannen en ondersteuning op gebied van voorkomen verpaupering, eventueel met financiële ondersteuning van het Stads- & Dorpsvernieuwingsfonds.
- Samen met de gemeente zorgen we voor stimulering om bestaande koopwoningen levensloopbestendig maken.

1. KWALITEIT VAN WONEN EN WOONOMGEVING IN BERLTSUM

- Creëren van mogelijkheden om te wonen met zorg.
- We gaan met de gemeente in gesprek over het behoud van spreiding van zorgvoorzieningen over de dorpen, zodat er voor mensen altijd op relatief korte afstand aanbod is.
- Realisatie van het project kleinschalig wonen op de voormalige OBS Lyts Libben locatie.
- Ontwikkeling Veilingterrein inclusief passend woningbouwprogramma. Hiervoor willen we onder andere samen met de gemeente en woningcorporatie in gesprek om te onderzoeken of het mogelijk is om nog nieuwe sociale huurwoningen toe te voegen in dit gebied.
- Duurzaam ruimtegebruik: de diverse locaties waar ontwikkelingen mogelijk zijn in beeld brengen en de planologische mogelijkheden inventariseren.
- De beschikbare ruimtelijke mogelijkheden aanbieden in het dorp/ondernemers/initiatiefnemers, door een coördinerende "dorpsmakelaar".

2. ONDERNEMEND BERLTSUM

In 2030 is de economie van Berltsum toegenomen en zijn er meer arbeidsplaatsen ten opzichte van 2020. De ondernemers weten elkaar te vinden en door de goede samenwerking hebben ze hun marktpositie verbeterd. Inwoners die een eigen bedrijf zijn gestart of willen starten kunnen daarvoor terecht op een locatie in Berltsum. Bijvoorbeeld op een woon-werklocatie, in een bedrijfsverzamelgebouw of op de start-up-plek.

De toeristische potentie wordt benut door de diverse faciliteiten die gerealiseerd zijn, zoals een haven met horeca langs het water.

2. ONDERNEMEND BERLTSUM

WERKGELEGENHEID

In 2030 is de werkgelegenheid minimaal gelijk gebleven, mede door de komst van nieuwe economische functies. Nog altijd zijn er veel arbeidsplaatsen in het kassengebied. Door ruimte te bieden aan nieuwe ondernemers en slimme samenwerkingsvormen tussen lokale bedrijven, is er meer diversiteit.

BEDRIJVENTERREIN

Er is meer ruimte voor de ondernemers om te starten, zich door te ontwikkelen en nieuwe markten te verkennen. Behoud van de dynamiek in het dorp door in vrijkomende panden ruimte te bieden voor nieuwe economische functies. Hierdoor ontstaat functiemenging. Dit komt de levendigheid van het dorp ten goede!

DETAILHANDEL

Actueel is het zoeken naar een passende locatie voor supermarkt de Poiesz. Naar verwachting zal de nieuwe supermarkt gerealiseerd worden op de locatie van het huidige dorpshuis

en Groene Kruisgebouw. De Poiesz is meer dan alleen een supermarkt, het heeft ook een sociale ontmoetingsfunctie. Met name voor de ouderen is een goede toegankelijk erg belangrijk. Ook het parkeren en laden/losseren bij de supermarkt moet goed in het totale plan passen.

Overige detailhandel, zoals Markthal, Agra, bakker, slager, etcetera, zijn mooie aanvullingen op de supermarkt voor de bewoners en trekken ook klanten vanuit de omgeving. We realiseren ons dat de instandhouding van sommige winkels onder druk kan komen te staan.

GLASTUINBOUW

Op dit moment worden de laatste plekken ingevuld door bestaande tuinders. Voor de komende jaren zijn er geen wensen, omdat hier gewoonweg de ruimte niet voor is. Voor de (huisvesting van) arbeidsmigranten zal extra aandacht nodig zijn. Een vorm van ontwikkeling hierin zoals Kafra housing of Level 1 uitzendbureau zou zeer wenselijk zijn.

2. ONDERNEMEND BERLTSUM

TOERISME

De toeristische potentie die Berltsum heeft als 12de Friese stad wordt benut door een haven, horeca en overnachtingsmogelijkheden langs de vaarroute. De ruimte voor deze functies kan worden gezocht op het Veilingterrein. Het plein bij It Skil is het centrale horecaplein bij het historisch centrum van het dorp. Het gebied ondergaat een upgrade, waardoor het weer een aantrekkelijke ontmoetingsplek wordt. Berltsum is via diverse fietsroutes te bereiken en heeft een elektrisch oplaadpunt / openbaar toilet bij de ijsbaan en de haven.

Door meer te investeren in de toeristische voorzieningen ontstaat ook meer vraag naar diverse mogelijkheden voor een overnachting in Berlikum. B&B - locaties zijn nodig.

AMBITIE:

- Nieuwe invullingen voor vrijkomende gebouwen.
- Clustering economische functies zoals winkels, kantoren, kleinschalige bedrijvigheid.
- Nieuwe locaties voor gemengde functievorm woon-werk of wonen icm detailhandel.

2. ONDERNEMEND BERLTSUM

ACTIEPUNTEN ONDERNEMEND BERLTSUM

HOE WILLEN WE DAT BEREIKEN?

- Kansen voor samenwerkingen tussen ondernemers bekijken samen met Undernimmend Berltsum Wier.
- Betrokken zijn bij het zoeken naar een nieuwe locatie voor de Poiesz.
- Glastuinbouw : onderzoeken wat hierin de echte wensen, kansen en mogelijkheden zijn.
- Onderzoek naar mogelijkheden voor camping, verhuur oid.
- Toerisme: mogelijkheden van bestemmingen onderzoeken.

3. BERLTSUM BEREIKBAAR

Berltsum ligt op steenworp afstand van de steden Leeuwarden en Franeker en het dorp Sint Annaparochie. Op de fiets, met de auto of met het OV ben je daar snel. Een leefbaar en toekomstbestendig dorp is alleen haalbaar als Berltsum goed bereikbaar blijft.

3. BERLTSUM BEREIKBAAR

FIETSPADEN

Het wandel- en fietspaden netwerk in en rond Berltsum is nog verder uitgebreid. Bij het maken van een ommetje in en rond het dorp zijn tal van keuzes te maken. Veiligheid staat hierbij hoog in het vaandel!

De elektrische fiets is niet meer weg te denken uit het straatbeeld. Daarom zijn veilige en 'snelle' fietspaden gewenst om het fietsverkeer van en naar de omliggende dorpen en steden te stimuleren.

In een duurzame toekomst horen meer elektrische vervoersmiddelen. Openbare laadpunten zullen ook in het dorp op centrale plekken moeten komen.

AMBITIE: In 2030 wordt het fietspad langs de Gernierswei veelvuldig gebruikt door forensen en toeristen.

OPENBAAR VERVOER

Een compleet dorp biedt ruimte aan diverse doelgroepen. Om goed bereikbaar te zijn is het behoud van bushaltes in het dorp cruciaal, met name voor ouderen. Voor de jeugd is ook openbaar vervoer op specifieke tijden als 's avonds en in het weekend gewenst.

AMBITIE: We willen dat het OV in 2030 niet verslechterd is ten opzichte van 2020.

WATER

Dagelijks passeren toeristen, bezoekers en passanten Berltsum. Ondernemers spelen hierop in. Naast het interessante wandel- en fietsnetwerk maakt deze doelgroep ook gebruik van het vaarwegennetwerk waar Berltsum op is aangesloten. De bewegwijzering van de verschillende netwerken is optimaal.

3. BERLTSUM BEREIKBAAR

AMBITIE: Berltsum heeft meer bekendheid gekregen onder de toeristen onder andere door de aantrekkelijke ligging aan het vaarwegennetwerk.

DUURZAAM VERVOER

In 2030 heeft Berltsum een verkooppunt waar blauwe diesel afgenomen kan worden om fossielvrij te kunnen rijden en varen. Dit willen we realiseren naast de ontwikkeling van de elektrificatie van auto's, fietsen en boten.

We willen dit stimuleren door voor infrastructuur te zorgen, de oplaadpunten voor auto's, boten en fietsen is op orde. We willen gezamenlijke inkoop van oplaadpunten onderzoeken en daarover met huizeigenaren in gesprek gaan.

Huurwoningen en/of locaties zonder eigen parkeerplek gaan we in samenwerking met gemeente/corporaties kijken waar en hoe oplaadmogelijkheden kunnen worden gerealiseerd.

AMBITIE: In 2030 heeft 30% van de Berltsumers een elektrische auto en/of boot. In 2030 zijn er verspreid over Berltsum voldoende elektrische oplaadpunten, ook is er een afgiftepunt voor blauwe diesel.

DIGITAAL

Op digitaal vlak is Berltsum goed bereikbaar. Het glasvezelnetwerk en 5G is ook in het buitengebied aanwezig waardoor iedereen optimaal gebruik kan maken van de digitale mogelijkheden van het wereldwijde web!

AMBITIE: Het glasvezelnetwerk is in 2030 uitgerold over alle gebieden rond Berltsum.

3. BERLTSUM BEREIKBAAR

**ACTIEPUNTEN
BERLTSUM
BEREIKBAAR**

HOE WILLEN WE DAT BEREIKEN?

- Verkennen mogelijkheden verbeteren fietsroutes naar omliggende dorpen en steden.
- Inventarisatie behoefte vwb toeristisch wandel- en fietsnetwerk.
- Vaarwegennetwerk optimaliseren.
- Inventariseren mogelijkheden voor openbare laadpunten elektrische voertuigen.

4. NATUURLIJK BERLTSUM

In 2030 hebben de inwoners van Berltsum aandacht voor de groene ruimten en dragen hun steentje bij in het vergroten van de biodiversiteit. Samen met de gemeente zijn plannen ontwikkeld, waardoor groene ruimten meer divers en multifunctioneel zijn. De werkgroep Natuerlik Ferskaat houdt regelmatig acties waardoor stap voor stap het groen in en om Berltsum in kwaliteit en kwantiteit toeneemt.

4. NATUURLIJK BERLTSUM

KWALITEIT VAN DE OPENBARE RUIMTE

De openbare ruimte in Berltsum is van hoog kwaliteitsniveau. Dit draagt bij aan de aantrekkelijkheid van het dorp. De kades zijn toegankelijk om aan te leggen met bootjes. De fiets- en voetpaden zijn veilig door het hoge onderhoudsniveau. De straten zijn netjes en voorzien van groene elementen. De entrees van het dorp zijn een visitekaartje voor het dorp.

KWALITEIT VAN HET OPENBARE GROEN

Het openbare groen in Berltsum heeft diverse functies. Goed onderhouden groen met voldoende kwaliteit maakt ons dorp aantrekkelijk om te wonen, te recreëren en daagt uit om te bewegen. De groene ruimten dragen bij aan een gezonde leefstijl. We willen de kwaliteit van het groen dat er is behouden en extra openbaar groen met diverse functies toevoegen. Het openbare groen is aantrekkelijk en toegankelijk voor diverse doelgroepen, zoals jeugd, jongeren, ouderen en mensen met een beperking.

BIODIVERSITEIT

In 2030 zijn de groene gebieden met elkaar verbonden en is de kwantiteit en kwaliteit van het groen toegenomen. Hierdoor hebben er meer verschillende soorten planten en dieren een plekje in en/of rond Berltsum (bijvoorbeeld de Otter is terug in It Wiid).

CULTUURHISTORISCHE WAARDEN

De identiteit van Berltsum, namelijk tuinbouwdorp sinds 1786, wordt versterkt doordat de unieke historie meer benut en beleefd wordt. Er is onder andere een toeristisch centrum waar informatie over de historie van Berltsum beschikbaar is. Er zijn diverse cultuurhistorische routes en de informatie is digitaal toegankelijk.

AMBITIE: In 2030 heeft het groen zowel in als om het dorp meer diversiteit, waardoor de leefomgeving gezonder is en er meer planten- en diersoorten te vinden zijn. De unieke historie van ons tuinbouwdorp krijgt bekendheid in heel Nederland.

4. NATUURLIJK BERLTSUM

ACTIEPUNTEN NATUURLIJK BERLTSUM

HOE WILLEN WE DAT BEREIKEN?

- Samenwerking met de gemeente zoeken zodoende de biodiversiteit te vergroten.
- De werkgroep Natuerlik Ferskaat werkt een plan uit hoe de kwaliteit van de groene ruimten in Berltsum stap voor stap verbeterd kan worden.
- Onderzoeken hoe andere functies, zoals beleven, bewegen en ontmoeten kunnen worden toegevoegd in de openbare ruimte.
- De identiteit van Berltsum terug laten komen in nieuwe ontwikkelingen.
- Historische panden behouden en het verleden van deze panden in beeld brengen.
- De cultuurhistorische waardevolle landschapselementen, zoals terpen, dijken, waterlopen meer bekendheid geven onder de inwoners.

5. BERLTSUM VITAAL EN VEERKRACHTIG

De voorzieningen in Berltsum zijn toekomstbestendig door de samenwerkingsvormen in bijvoorbeeld de Brede school en het MFC. Om een vitaal en veerkrachtig dorp te blijven is het belangrijk om het niveau en de kwaliteit van de voorzieningen op hoog niveau te houden. De vele actieve verenigingen op het gebied van zowel sport als cultuur maken Berltsum een aantrekkelijk dorp om te komen en blijven wonen. Dit voorzieningenniveau willen we zowel kwalitatief als kwantitatief op niveau houden. De realisatie van Multifunctioneel Centrum (MFC) It Stedhûs speelt hier een cruciale rol in. Dit wordt een plek waar alle Berltsumers zich thuis voelen. Er is ruimte voor alle doelgroepen afzonderlijk, maar juist ook de plek voor verbinding. Het verenigingsleven profiteert hiervan!

GEZONDHEID, WELZIJN EN ZORG

In Berltsum zijn voldoende zorgvoorzieningen beschikbaar, deze zijn goed toegankelijk en bereikbaar. Daarnaast is er de mogelijkheid om te wonen met zorg. Er worden diverse mogelijkheden in het dorp geboden om zelf met gezondheid en beweging aan de slag te gaan om zo aan de beweegrichtlijn te voldoen.

VOORZIENINGEN

In Berltsum zijn voldoende voorzieningen aanwezig die voldoen aan de behoefte van alle leeftijdsgroepen. Bij het creëren van nieuwe voorzieningen kijken we naar de invulling van de lege plekken/gebouwen in het dorp (zie ook Duurzaam ruimtegebruik). Zo wordt er gesproken met de volleybal vereniging over een locatie voor een mogelijk beachvolleybalveld. Ook is er onder de jongeren behoefte aan een skatepark.

VERENIGINGEN EN VRIJWILLIGERS

Ook in 2030 wordt Berltsum gezien als een dorp met een bloeiend en actief verenigingsleven.

De verenigingen in Berltsum zijn in staat om voldoende vrijwilligers te krijgen voor zowel de bestuursfuncties, werkgroepen als voor het organiseren van alle activiteiten.

SPORT

De sportverenigingen in Berltsum zijn vitaal qua ledenaantal en vrijwilligers. Het aanbod van de verenigingen en de faciliteiten sluiten aan bij de behoeftes van de inwoners van het dorp. Initiatieven voor nieuwe sporten vinden bij voorkeur een locatie binnen/nabij het terrein van het huidige sportcomplex. Samenwerking tussen de verschillende verenigingen wordt gestimuleerd.

CULTUUR

We hopen dat ook in 2030 alle verenigingen op het gebied van cultuur, muziek, dans en toneel er nog zijn. We denken dan aan de Jeugdsoos It Piipskoft, Oranje Nationaal, Muziekvereniging Op Maat, Toneelvereniging Elts syn Rol, etc. Dit is belangrijk zodat de Berltsumers elkaar kunnen ontmoeten en er nieuwe sociale verbanden ontstaan.

Cultuur is onder andere het behoud van typisch Berltsumer activiteiten, zoals dorpsfeest, Koningsdag, kermis, Sinterklaasviering, etc. Ook de kerk heeft nog steeds een belangrijke functie in het dorp en heeft zich aangepast aan de veranderende tijd waarin we leven.

5. BERLTSUM VITAAL EN VEERKRACHTIG

AMBITIE:

In Berltsum zijn voldoende zorgvoorzieningen beschikbaar, welke goed toegankelijk en bereikbaar zijn. Daarnaast de mogelijkheid om te wonen met zorg. Er worden diverse mogelijkheden in het dorp geboden om zelf met gezondheid en beweging aan de slag te gaan om zo aan de beweegrichtlijn te voldoen.

Ook zijn er voldoende voorzieningen aanwezig die voldoen aan de behoefte van alle leeftijdsgroepen. Bij het creëren van nieuwe voorzieningen kijken we naar de invulling van de lege plekken/

gebouwen in het dorp (zie ook kwaliteit van de leefomgeving).

Daarnaast wordt Berltsum in 2030 gezien als een dorp met een bloeiend en actief verenigingsleven. De verenigingen in Berltsum zijn in staat om voldoende vrijwilligers te krijgen voor zowel de bestuursfuncties, werkgroepen als voor het organiseren van alle activiteiten.

De sportverenigingen in Berlikum zijn vitaal qua ledenaantal en vrijwilligers. Het aanbod van de verenigingen en de faciliteiten sluiten aan bij de behoeftes van de inwoners van het dorp.

5. BERLTSUM VITAAL EN VEERKRACHTIG

ACTIEPUNTEN BERLTSUM VITAAL EN VEERKRACHTIG

HOE WILLEN WE DAT BEREIKEN?

- Verbeteren speeltuin, uitbreiden speellocaties in het dorp, plek in het MFC om te chillen. Skatepark wordt oa veel genoemd.
- Een plek in het dorp waar de jeugd kan samen komen, zowel buiten als bijvoorbeeld in het MFC.
- Verkennen van samenwerkingsmogelijkheden tussen de verschillende verenigingen om zo ook in de toekomst bestaansrecht te blijven houden en bijvoorbeeld ook voldoende bestuursleden/ vrijwilligers te kunnen krijgen.
- Nadenken over het creëren van een 'dorpskern', nu veel versplintering van winkels/voorzieningen.
- Voldoende vrijwilligers voor de diverse verenigingen, zodat Berltsum een vitaal en veerkrachtig dorp blijft.

6. DUURZAAM BERLTSUM

In 2030 zijn alle Berltsumers bewust bezig met hun energieverbruik. Ze maken een bewuste keuze in het gebruik van het type energie en verminderen het gebruik waar mogelijk. Alle woningen hebben minimaal energielabel B. 50% van de gebouwen zijn van het gas af. Alle Berltsumers zijn bewust van klimaatverandering en passen waar mogelijk hun huis en erf aan waardoor regen beter in de grond kan komen en hittestress voorkomen wordt.

In het openbare gebied hebben we in samenwerking met de gemeente extra groene elementen toegevoegd waardoor Berltsum een positieve bijdrage levert aan de klimaatverandering.

Huishoudens gaan bewust om met het gebruik van drinkwater (bijvoorbeeld door het aanschaffen van regentonnen). Op het gebied van afvalscheiding zijn in het dorp inzamelpunten gerealiseerd. Samen helpen we om zwerfafval te voorkomen en we houden schoonmaakacties om zwerfval op te ruimen.

ENERGIE

We willen het energieverbruik in 2030 met 30% reduceren ten opzichte van 2020. Dit doen we doordat we bewust keuzes maken in het gebruik van energie, verouderde apparaten vervangen en isolatie aanbrengen indien nodig.

De kosten voor het gebruik van energie zal toenemen. Door in te zetten op alternatieven die goedkoper zijn, kunnen we inwoners bewegen om te investeren in technieken met een hoog rendement. Denk aan warmteterugwinning uit douchewater en ventilatie. Een kans is het benutten van warmte uit het water. Berltsum heeft een zeer geschikte ligging met haar vaarten door het dorp. We willen onderzoeken of het mogelijk is om woningen in Berltsum gebruik te laten maken van aquathermie. Dit is een techniek waarmee woningen verwarmd kunnen worden.

AMBITIE: In 2030 is de fossiele energievraag met 50% gereduceerd, door inzetten van duurzame energiebronnen. Het energieverbruik wordt met 30% gereduceerd (dit is gelijk aan doelstelling RES).

CIRCULAIRE ECONOMIE

In een circulaire economie bestaat geen afval en worden grondstoffen steeds opnieuw gebruikt. De Rijksoverheid streeft naar een circulair Nederland in 2050.

We willen vrijkomende gebouwen hergebruiken voor nieuwe functies. Bij nieuwbouw op het Veilingterrein gaan we met gemeente in gesprek welke eisen we kunnen stellen om duurzame materialen toe te passen.

AMBITIE: In 2030 zijn een aantal projecten gerealiseerd die volledig circulair zijn.

KLIMAATADAPTATIE

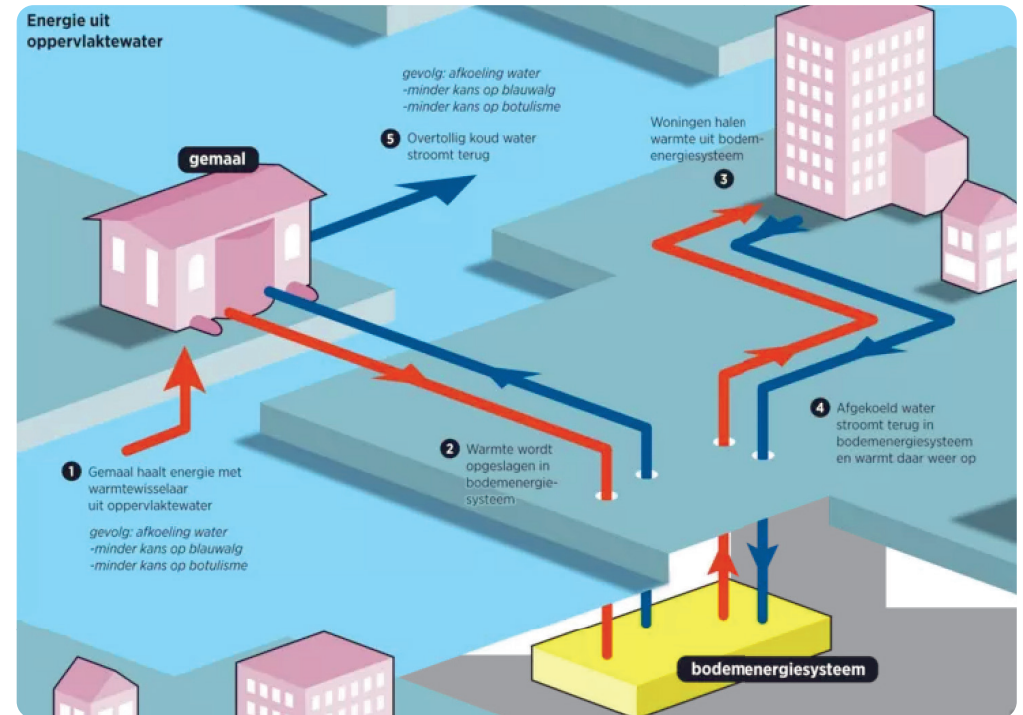
Om wateroverlast te voorkomen is het nodig om ruimte te hebben waar regenwater kan infiltreren in de bodem. Om droogte te voorkomen is het nodig om extra water of groene gebieden te hebben waar water kan worden vastgehouden. Om hittestress te voorkomen, bijvoorbeeld op het schoolplein en in de speeltuinen worden extra bomen geplant om schaduwplekken te creëren.

6. DUURZAAM BERLTSUM

De inwoners bewust maken van de eigen mogelijkheden om bij te dragen aan het verzachten van de klimaatveranderingen. De tuinen zijn minder stenig, regenwater wordt opgevangen, groene daken worden toegepast.

Bij nieuwbouwplannen, bijvoorbeeld op het Veilingterrein, wordt het stedenbouwkundig plan zodanig ingericht zodat rekening is gehouden met de gevolgen van klimaatverandering.

AMBITIE: In 2030 is er geen wateroverlast, droogte of hittestress in Berltsum.

Lineaire economie

Economie met recycling

Circulaire economie

6. DUURZAAM BERLTSUM

DUURZAME ENERGIE

- Informatie verschaffen over mogelijkheden vermindering energie verbruik (= afname energie kosten). Er is al veel informatie beschikbaar en verstrekt door de gemeente. Een werkgroep kan bezig met extra acties waarbij gericht wordt op contact met de huishoudens, de schakel vormen tussen gemeente en inwoners van Berltsum.
- Komende tien jaar onderzoeken wat mogelijk is qua vernieuwende technieken, zoals aquathermie, en waar mogelijk al uitvoeren.
- Met ondernemers uit glastuinbouwgebied in gesprek over mogelijkheden benutten energie (warmte).
- In gesprek met gemeente over wensen voor zowel elektrische oplaadpunten, als afgiftepunten voor blauwe diesel.

CIRCULAIRE ECONOMIE

- Nieuwe invullingen zoeken voor vrijkomende gebouwen.
- Bij nieuwbouwprojecten met gemeente afspraken maken over toepassen circulariteit en duurzame materialen.

KLIMAATADAPTATIE

- Nieuwbouwplannen toekomstbestendig inrichten (rekening houden met klimaatverandering).
- Het bestaand bebouwd gebied aanpassen zodat er minder sprake is van wateroverlast, droogte en hittestress.

Berltsum
Berlikum
gem. Waadhoeke

ZONE

60
30

www.berlikum.com

COLOFON

Deze Dorpsvisie is ontwikkeld door Werkgroep Dorpsvisie Berltsum op initiatief van Stichting Berlikumer Belangen (SBB). Vanuit het dorp Berltsum hebben Jasper de Vries, Wietske Schiphof, Marinus Stoffers, Aletta Kalma en Renske Keijzer de basis gelegd voor de Dorpsvisie. Vanuit de Ondernemersvereniging heeft Arjan Zeinstra deelgenomen.

: DORPSVISIE BERLTSUM
Leefbaar en toekomstbestendig